

Вацьковські Казімеж Станіславович, д.е.н, проф., завідувач кафедри інформатичних систем Варшавського технологічного університету «Варшавська політехніка», м. Варшава (Польща)

e-mail: kwackowski1701@gmail.com

контактний телефон: +48607268173

Гордієнко Лариса Юріївна, к.е.н., доц., доцент кафедри публічного адміністрування та регіональної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, м. Харків

e-mail: gordienkolarisa@ukr.net

контактний телефон: (050) 557-18-03

Адреса для розсилки збірника тез: вул. Слинько, 5, кв. 8, м. Харків, 61100

Тематичний напрям Конгресу: *публічне управління в умовах соціально-політичних трансформацій демократичного суспільства*

Проекти публічно-приватно партнерства Польщі 2014–2020, що підтримуються фондами ЄС

Публічно-приватне партнерство (ППП) за визначенням, яке надано в [1, с. 16], - це форма співпраці публічних органів з приватним сектором, метою яких є поліпшення реалізації інвестицій в інфраструктурні проекти або інші операції, що реалізують публічні послуги за посередництвом поділення ризику, прив'язки фаховості приватного сектору або додаткового джерела капіталу.

У Польщі за ініціативою Міністерства Регіонального розвитку (на сьогодні Міністерства інфраструктури та розвитку) створена Публічно-приватна Платформа, яка має на меті здійснювати допомогу державним органам у підготовці і впровадженні проектів PPP.

Проекти PPP, що здійснюються у Польщі, як правило, об'єднують кошти ЄС, кошти самоврядування та приватні гроші (гібридні проекти).

Гібридні проекти характеризуються більшим ступенем складності ніж традиційні проекти PPP. Вони повинні результативно реалізовувати закладені цілі органів місцевого самоврядування, і одночасно бути на стільки

привабливими, щоб притягнути потенційних інвесторів. Крім того, до таких проектів додаються вимоги щодо умов, які необхідні до виконання, щоб отримати дотації ЄС.

Формула гібридних проектів становиться популярною у краях, котрі дуже інтенсивно користуються з додаткового фінансування ЄС. Фонди, які надаються Європейською Комісією є важливим додатковим джерелом фінансування на проект ППП для приватного партнера.

Для Європейської Комісії преференційні напрями майбутньої підтримки із фондів ЄС збігаються із сферами особливо цікавими для ППП.

Проекти, що об'єднують модель ППП з фондами ЄС одночасно підлягають правилам ППП і правилам, що стосуються фондів ЄС.

З такими проектами пов'язані додаткові, специфічні ризики, наприклад, ризик ступеня до фінансування, ризик повертання фонду ЄС або ризик значущих змін у проекті, що вимагатиме акцептування Європейської Комісії.

Враховуючи досвід реалізації проектів ППП 2007–2013 за рекомендацією Ради ЄС були розроблені загальні положення щодо проектів 2014–2020 [1, с. 16], а саме:

введення визначення ППП;

упевненість, що бенефіціантом проекту ППП може бути публічний або приватний суб'єкт;

упевненість щодо можливості зміни бенефіціанта у процесі реалізації проекту ППП без ущербу для правил, що стосуються терміну;

визнання прийнятності витрат у випадку виплати відшкодування ЄС на цільовий депозитний рахунок, якщо контракт ППП передбачає понесення публічним суб'єктом видатків розложених за операційними фазами проекту, або після закінчення терміну.

JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions) визначило чотири моделі ППП:

ППП1 (PPP1) – експлуатація і утримання із приватних коштів (DB+O): етап будівництва є відокремлений від етапу експлуатації і утримання за допомогою двох різних умов. За першою умовою приватному суб'єкту передається функція проектування і будівництва. За другою умовою тому ж самому або іншому приватному суб'єкту передається експлуатація і утримання інфраструктури;

ППП2 (PPP2) – проектуй-будуй-експлуатуй (DBO): публічний суб'єкт признає замовлення на етапі забудови, експлуатації і утримання приватним суб'єктом на підставі однієї умови DBO;

ППП3 (PPP3) – паралельне фінансування інвестиційних видатків: використовується з метою фінансування двох інфраструктур, що доповнюють одна одну на підставі двох окремих умов. Відповідно до першої умови приватний суб'єкт проектує і будує одну інфраструктуру, а на підставі другої умови приватний суб'єкт (той же або інший) проектує, будує і фінансує іншу інфраструктуру, а також експлуатує та утримує обидві інфраструктури. Дотація ЄС використовується для фінансування тільки для першої інфраструктури.

ППП4 (PPP4) – проектуй – будуй – фінансуй – експлуатуй (DBFO): DBFO – це модель, у якій ризики пов'язані з проектом, будівництвом, фінансуванням і експлуатацією переносяться на приватний суб'єкт. DBFO може становити класичну модель на варунках концесії з доходів від зборів, що стягуються з користувачів, що платять приватним суб'єктам, або модель, що використовує оплати за наявність або з'єднання двох моделей.

Отже залучення приватного капіталу в новій фінансовій перспективі ЄС 2014–2020 на засадах, які визначені Європейською Комісією, як вважають у Міністерстві інфраструктури та розвитку [1, с. 3], буде мати позитивний вплив як у масштабі бюджету ЄС, так і бюджетів польських публічних суб'єктів.

Для підтримки проектів ППП Міністерство регіонального розвитку здійснює інформаційну і підтримуючу діяльність, в тому числі за допомогою

ЄС. На різних зустрічах і конференціях, що організуються з метою обміну знаннями, досвідом і позитивних розв'язань, які стосуються підготовки та реалізації ППП, ідентифікації бар'єрів при їх підготовці, а також створення розв'язань, скерованих на розвиток ППП, в тому числі зразкової документації, а також процедур, пов'язаних з підготовкою таких проектів.

Конференції проводять на теренах усієї Польщі. Організуються такі конференції органами державної адміністрації, органами місцевого самоврядування, торгово-промисловими палатами, а також приватними суб'єктами.

У січні 2011 р. була впроваджена веб-сторінка (на польській та ангельській мові) www.ppp.gov.pl, на якій знаходиться різна інформація, що стосується ППП.

Крім того, у 2012 р. було створено інформаційні пункти про фонди ЄС та підвищено кваліфікацію 100 консультантів.

Міністерство регіонального розвитку при співпраці з Європейським центром знань організує семінари, тематика яких охоплює питання, що стосуються досвіду щодо впровадження проектів ППП з використання фондів ЄС, а також проектів ППП, які об'єднують різні джерела фінансування.

Таким чином, досвід розробки та впровадження проектів ППП Польщі може бути корисним для України, яка робить перші кроки в цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Działania Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w zakresie partnerstwa publiczno-prywatnego [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ppp.gov.pl/PlatformaPPP/Strony/default.aspx.